



Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
CORRENTS
HISTORIOGRÀFIQUES

Coordinació: LOPEZ ESTEVE, MANEL

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

| | | | | |
|--|---|-------------|-----------------|------------------|
| Denominació | CORRENTS HISTORIOGRÀFIQUES | | | |
| Codi | 100074 | | | |
| Semestre d'impartició | 2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA | | | |
| Caràcter | Grau/Màster | Curs | Caràcter | Modalitat |
| | Grau en Història | 1 | OBLIGATÒRIA | Presencial |
| | Grau en Història de l'Art i Gestió del Patrimoni Artístic | 4 | OBLIGATÒRIA | Presencial |
| Nombre de crèdits ECTS | 6 | | | |
| Grups | 1GG | | | |
| Crèdits teòrics | 0 | | | |
| Crèdits pràctics | 0 | | | |
| Coordinació | LOPEZ ESTEVE, MANEL | | | |
| Departament/s | HISTORIA DE L'ART I HISTORIA SOCIAL | | | |
| Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant | 68 hores presencials 119,5 hores no presencials | | | |
| Idioma/es d'impartició | Català (90%) Altres (10%) | | | |

Professor/a (s/es)

| Professor/a (s/es) | Adreça electrònica professor/a (s/es) | Crèdits impartits pel professorat | Horari de tutoria/lloc |
|---------------------|---------------------------------------|-----------------------------------|------------------------|
| LOPEZ ESTEVE, MANEL | manel.lopez@hahs.udl.cat | 6 | |

Informació complementària de l'assignatura

DESCRIPCIÓ

Estudi de les principals teories i tendències historiogràfiques que han protagonitzat l'evolució de la ciència històrica des de l'antiguitat fins als nostres dies. S'incidirà especialment en les grans corrents historiogràfiques sorgides al llarg del segle XX, els autors més rellevants per a la disciplina i els plantejaments més actuals per a l'estudi de la Història i el conjunt de les ciències humanes i socials.

Competències significatives

L'adquisició de les competències transversals del Grau, les competències estratègiques de la UdL i les competències bàsiques del RD 1393/2007 de 29 d'octubre (vegi's annex 4) es garanteix en diferent mesura en totes les assignatures, donat que van associades a les metodologies docents compartides. Així doncs, la planificació de les activitats formatives porta implícita l'adquisició d'aquestes competències.

Taula de coherència

| Competències | objectius formatius |
|---|--|
| Coneixement de les diferents teories i perspectives historiogràfiques, així com de la diversitat de la consciència del temps i la memòria. | O1 Conèixer les corrents historiogràfiques més rellevants i la seua evolució en relació a les diverses realitats polítiques, socials i culturals del moment. |
| Coneixement d'altres ciències humanes i socials, en especial l'antropologia social, la història de l'art, la geografia, l'economia i els estudis de les llengües pertinents per al coneixement de processos històrics concrets. | O2 Comprendre la relació entre les diverses ciències humanes i socials i la Història a l'hora de formular els plantejaments historiogràfics. |
| Coneixement de l'evolució del pensament i la seua relació amb la història. | O3 Adquirir coneixements bàsics sobre l'evolució del pensament i la seua influència en la formulació de les diverses corrents historiogràfiques |
| Coneixement i domini bàsic de la metodologia per a la investigació històric | O4 Dominar les diferents metodologies de la ciència històrica, especialment el treball amb fonts bibliogràfiques. |

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. INTRODUCCIÓ. LA HISTÒRIA COM A PART DE LES CIÈNCIES SOCIALS

2. LA HISTÒRIA EN L'ANTIGUITAT

2.1.- El naixement de Clio i la historiografia a Grècia

2.2.- La història a Roma

3. LA HISTÒRIA AL MÓN MEDIEVAL I MODERN

3.1.- La història a l'Edat Mitjana

3.2.- L' Humanisme renaixentista

3.3.- Reforma i contrareforma

3.4.- La història en el barroc

3.5.- La història i la Il·lustració

4. HISTORIOGRAFIA DEL SEGLE XIX

4.1.- La historiografia del liberalisme

4.2.- La historiografia tradicionalista

4.3.- Marx i el materialisme històric

4.4.- Historicisme i positivisme

5. LES GRANS CORRENTS HISTORIOGRÀFIQUES DEL SEGLE XX

5.1.- Crisi de l' historicisme i difusió de l'estructuralisme

5.2.- La història econòmica i social

5.2.1.- L'escola dels *Annales*

5.2.2.- Historiografia marxista del segle XX

5.2.3.- *New Economic History* (Cliometria)

5.3.- La historiografia conservadora del segle XX

6. EL RETORN DE L'INDIVIDU I ÚLTIMES TENDÈNCIES

6.1.- La tercera generació d'*Annales*

6.2.- *Nouvelle Histoire*, microhistòria i història oral

6.3.- Historiografia postmoderna: gir cultural i gir lingüístic

6.4.- Els nous camps d'estudi:

6.4.1.- Econòmics: historia antropomètrica, historia mediambiental

6.4.2.- Socials: història de gènere, la nova història de la societat

6.4.3.- Polítics: noves formes d'història política

6.4.3.- Culturals: antropologia històrica, mentalitats, vida privada i quotidiana

6.4.4.- Història del temps present

6.5.5.- Global history, world history i deep history

Eixos metodològics de l'assignatura

TAULA D'ACTIVITATS FORMATIVES I DEDICACIONS HORÀRIES DE L'ALUMNE

| activitat | CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD | o* | G* | HP* | HNP* |
|-----------------------------|--|-------------------------|----|-----|-------|
| Classe magistral (M) | Veure temari i cronograma | O1, O2, O3 | 1 | 50 | 45 |
| Seminaris (S) | Exposició oral lectures/Debat balanç temari | O1, O2, O3, O4 | 1 | 4 | 4,5 |
| Pràctiques (P) | Tres pràctiques d'aula: discussió d'articles rellevants de les principals corrents historiogràfiques | O1, O2, O3, O4 | 1 | 10 | 20 |
| Treballs (T) | Tres comentaris dels articles treballats a l'aula i ressenya lectura obligatòria | O1, O2, O3, O4 | 1 | | 50 |
| Tutories (Tut) | Una tutoria programada per alumne | O4 | 1 | 1 | |
| Altres (AA) | Activitats externes d'interès per a l'assignatura: conferències, seminaris, etc. | | 1 | 1 | |
| Avaluació (AV) | Veure mecanismes d'avaluació | O1, O2, O3 | 1 | 1 | |
| TOTAL | 187,5 h (7,5 ECTS) | | 1 | 68 | 119,5 |

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials de l'alumne.

Sistema d'avaluació

TAULA DELS MECANISMES D'AVALUACIÓ

| mecanismes d'avaluació | codificació / descripció-criteris / tipologia TPD | observacions | O* | Activitat | %* |
|--|--|-----------------------------------|-------------------------|-----------------------|-----|
| Assistència i participació (As) | Poden millorar la nota si l'alumne intervé i participa tant en les classes teòriques com, molt especialment, en els pràctiques | Assistència i participació activa | O1, O2, O3, O4 | Totes les presencials | (5) |

| | | | | | |
|--|---|---|-------------------------|---|-----|
| Taller d'avaluació (TA) (Examen) | TA: Prova escrita del conjunt de l'assignatura | Prova escrita obligatòria | O1, O2, O3 | Examen teòric (classes i pràctiques a l'aula) | 50 |
| Informe (In) / Treballs (T) | In1: Informe pràctica 1 In2: Informe pràctica 2 In3: Informe pràctica 3 T: Ressenya llibre | In: comentaris dels articles i debats realitzats a l'aula | O1, O2, O3, O4 | Pràctiques a l'aula | 45 |
| Altres (A) | A: exposició oral i debat Conferències, seminaris, etc. | Exposició oral i debat | O1, O2, O3, O4 | Exposició oral | 5 |
| TOTAL | | | | | 100 |

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

AGUIRRE ROJAS, C. A. (2004): *La historiografía en el siglo XX. Historia e historiadores entre 1848 y ¿2025?* Barcelona: Montesinos.

BOURDE, G. y MARTIN, H. (1992): *Las escuelas históricas*. Madrid: Akal.

BUNGE, M. (2013): *La ciencia. Su método y su filosofía*. Iruña: Laetoli.

BURROW, J. (2009): *Historia de las Historias. De Heródoto al siglo XX*, Barcelona: Crítica.

ELEY, G. (2008): *Una línea torcida. De la historia cultural a la historia de la sociedad*. Valencia: Universitat de València.

FONTANA, J. (1982): *Historia. Análisis del pasado y proyecto social*. Barcelona: Crítica.

FONTANA, J. (1999): *Introducción al estudio de la Historia*. Barcelona: Crítica.

FONTANA, J. (2001): *La historia de los hombres*. Barcelona: Crítica.

HERNÁNDEZ SANDOICA, E. (1995): *Los caminos de la historia. Cuestiones de historiografía y método*. Madrid: Editorial Síntesis.

HERNÁNDEZ SANDOICA, E. (2004): *Tendencias historiográficas actuales. Escribir historia hoy*. Madrid: Madrid.

IGGERS, G. G. (1998): *La ciencia histórica en el siglo XX. Las tendencias actuales*. Barcelona: Idea Books.

ORTEGA LÓPEZ, T. M. (ed.) (2007): *Por una historia global. El debate historiográfico en los últimos tiempos*. Granada: EUG-PUZ.

RAPHAEL, L. (2013): *La ciencia histórica en la era de los extremos. Teorías, métodos y tendencias desde 1900 hasta la actualidad*. Zaragoza: Institución Fernando el Católico.